

BHAGAVAN RAMANA*by***T. M. P. MAHADEVAN, M. A., Ph.D.***Professor of Philosophy, University of Madras**Published by*

V. S. RAMANAN

President, Board of Trustees

ŚRI RAMANASRAMAM

TIRUVANNAMALAI 606-603

SOUTH INDIA

Reprinted from *Ramana Maharshi and His Philosophy of Existence*

© Sri Ramanasramam, Tiruvannamalai 606-603, Tamil Nadu, India 1989

PREDGOVOR

Ovaj esej prvobitno je napisan za jednu knjigu o Svecima; a pojavljuje se kao glavni uvod u dijelu o Bhagavanu nazvanom Ramana Maharši i Njegova Filozofija Postojanja. Pošto se misli da ovaj esej može biti od značaja čitateljima, izdaje se odvojeno i u formi knjižice.

Neka Bhagavan prihvati ovu ponudu.

Aradana Dan T. M. P. MAHADEVAN 5. svibnja 1959.

PRIZIV

O - Vinayaka, što si pisao na svitku (tj., padinama planine Meru) riječi Velikog Mudraca (tj., Vyase) i što predsjedavaš pobjedničkom Arunačalom, otkloni ovu bolest (tj., mayu) koja je uzrok ponovnih rođenja, i milostivo zaštiti veliku Plemenitu Istinu (tj. Upanišadsku filozofiju i religiju) koja se puni medom Jastva.

Ovo je molitva upućena Gospodu Ganeši, Otklonitelju svih prepreka, koju je napisao Bhagavan Śri Ramana. Pozvali smo se na priču iz Purana u kojoj se kaže da je Ganeša poslužio Vjasi kao zapisivač i da je zapisao Mahabharatu i Njegova se Milost ovdje priziva radi zaštite filozofije Vedante. Štampan tamijski stih je faksimil Bhagavanovog rukopisa.

BHAGAVAN RAMANA

Sveti spisi nam govore da je veoma teško pratiti put Mudraca – kao što je teško povući liniju koja označava let ptice koja se vine u zrak. Mnogi ljudi se moraju zadovoljiti sporim i mukotrpnim putem do cilja. Ali, samo mali broj njih se rode kao Adepti u neprekidnom letu ka zajedničkoj kući svih bića – Vrhovnom Jastvu. Mnogim ljudima zatreperi srce kada se pojavi takav Mudrac. Iako je nemoguće da se održi korak sa Njim, osjeća se spokoj u njegovom prisustvu i osjećaj vječne sreće prema kojoj običan život biva ništavan. Bezbroj ljudi koji su otišli u Tiruvannamalai za vrijeme života Ramane Maharšija imali su to iskustvo. Oni su u Njemu vidjeli Mudraca bez i najmanje veze sa svjetovnim, Sveca jedinstvene čistoće, svjedoka vječne istine Vedante.

Nije česta pojava da duhovni genije, tako uzvišen kao Śri Ramana Maharši posjeti ovu planetu. Ali kada se tako nešto dogodi, cijelo čovječanstvo uživa dobrobit i nova era nade se otvara pred njim.

Na oko 48 km južno od Madurajai, nalazi se selo Tiručuli, nazvano po drevnom Śivinom hramu o kome su pjevali dva velika tamijska sveca Sundaramurti i Manikkavačakar.

U ovom svetom selu, u drugoj polovini 19. vijeka, živio je Sundaram Ayer (Aiyar) sa svojom ženom Alagamal. Pobožnost, odanost i dobročinstvo krasilo je ovaj idealan par. Sundaram Ayer je bio bezgranično velikodušan, a Alagamal idealna hindu žena. 30. 12. 1879. godine rodio im se sin – Venkataraman, kasnije poznat svijetu kao Ramana Maharši. Tog dana je u Indiji bio praznik – Ardra-daršanam. Svake godine se na ovaj dan kip plešućeg Śive-Nataraje iznosi iz hrama u svetkovini, proslavljajući božansku milost Gospoda koji se pojavljivao u različitim formama, kao Gautama, Patañjali, Vyaghrapada i Manikkavačaka. 1879. god. na dan Arudre, kip

Nataraje se upravo iznosio iz hrama u Tiruččuliju, praćen mnogobrojnim učesnicima. Upravo u trenutku kada se povorka vraćala u hram, rodio se Venkataraman.

Nije bilo ničega neuobičajenog prvim godinama njegovog života. Rastao je kao prosječan dječak. Školovao se u osnovnoj školi u Tiruččuliju, a nakon godinu dana, u školi u Dindigulu. Kada je imao 12 godina, otac mu je preminuo. To je uvjetovalo da se sa porodicom preseli u Madurai kod strica Subbayera. Bio je poslat u srednju školu, a potom u američku srednju školu misije. Bio je prosječan student, nimalo se ne uznemiravajući programom školovanja. S obzirom da je bio vrlo krepak i snažan momak, izazivao je strah kod školskih drugova. Često bi mu se osvećivali na vrlo neobičan način: ako bi imali neku zamjerku, usudili bi ga se zadirkivati samo dok spava, a u tome je bio prilično čudan: nakon buđenja ne bi se sjećao ničega što mu se dogodilo. Često bi ga iznosili i čak tukli za vrijeme sna.

Dogodilo se slučajno da je Venkataraman saznao za Arunačalu kada je imao 16 godina. Jednog dana je stariji rođak posjetio njegovu porodicu u Maduraiju. Dječak ga je upitao odakle dolazi, a rođak je odgovorio: "Sa Arunačale". Samo ime Arunačala je djelovalo kao čarobna riječ na Venkataramana. Očigledno uzbuđen postavio je sljedeće pitanje starijem gospodinu: "Što!, Sa Arunačale! Gdje je to?". Dobio je odgovor da je Tiruvannamalai Arunačala.

Osvrćući se na ovaj događaj, Mudrac u jednoj himni kasnije govori o Arunačali:

"O, kakvo čudo! Kao nepomično brdo Ona stoji, a njene kretnje ne može bilo tko razumjeti. U djetinjstvu mi se javilo da je Arunačala nešto uzvišeno. Ali, čak i kada sam saznao preko drugog da je isto što i Tiruvannamalai, nisam shvatio njeno značenje. Smirujući mi um, privlačila me je k sebi, a kada sam prišao bliže, otkrio sam da je nepomična."

Ubrzo nakon događaja koji je privukao Venkataramanovu pažnju na Arunačalu, desio se novi koji je doprinio okretanju dječakovog uma ka dubljim vrijednostima duhovnosti. Slučajno je naletio na kopiju Sekkilarove Periyapuranam koja pripovijeda živote šaivitskih svetaca. Pročitao je knjigu i očarao se njome. To je bio prvi sveti spis koji je pročitao. Primjer svetaca ga je očarao, a u unutrašnjim dubinama svog srca osjetio je da nešto žudno odgovara. Bez ranije pripreme, u njemu se javila težnja da se takmiči u duhu odricanja i predanosti koja je sačinjavala suštinu života jednog sveca.

Duhovno iskustvo za kojim je Venkataraman žudio, ubrzo se pojavilo neočekivano. Bilo je to sredinom 1896. god., Venkataraman je tada imao 17 godina. Jednog dana sjedio je sam, na drugom katu stričeve kuće uobičajeno dobrog zdravlja, ali iznenada ga je potpuno zaokupio užasan strah od smrti. Osjetio je da se smrt približava. Nije znao zašto je taj osjećaj došao. Osjećaj neposredne smrti ga nije uznemirio. Mirno je razmišljao o tome što treba učiniti. Rekao je sebi: "Sada je došla smrt. Što to znači? Što je to što umire? Ovo tijelo umire." Odmah nakon toga je legao, ispružio ruke i noge i držeći ih ukrućeno kao da je nastupio rigor mortis. Zaustavio je disanje, usne čvrsto skupio tako da mu je cijelo tijelo bilo nalik lešu. Bilo je neizvjesno što će se dalje dogoditi. Pomislio je: "Dobro, ovo tijelo je sada mrtvo. Bit će odnijeto na mjesto za spaljivanje gdje će biti pretvoreno u pepeo. Ali, sa smrću ovog tijela, da li i ja umirem? Da li sam ja tijelo? Ovo tijelo je mirno i nepomično, ali ja i dalje osjećam punu snagu svoje ličnosti, a čak i glas "Ja" u sebi, odvojen od ličnosti. Prema tome, ja sam duh koji transcendiraju tijelo. Tijelo umire, ali duh koji ga transcendiraju ne može biti dodirnut smrću. To znači, da sam ja Besmrtni Duh."

Kada je Ramana pričao o ovom iskustvu svojim učenicima, činilo se kao da je ova spoznaja bila produkt umovanja. Ali, on se potrudio da objasni da nije bilo tako. Ostvarenje je došlo u bljesku. Doživio je istinu direktno. "Ja" je bilo nešto vrlo stvarno, jedina stvarna stvar. Strah od smrti je nestao zauvijek. Od tada se "ja" nastavilo kao temeljna poruka iz šrutija koja je u osnovi svih poruka s kojima se sjedinjuje. Tako se mladi Venkataraman našao na vrhu duhovnosti bez ikakve teške i dugotrajne sadhane. Ego se izgubio u poplavi samosvijesti. Odjedanput, dječak kojeg su zvali Venkataraman, prerastao je u mudraca i sveca.

Primijetila se potpuna promjena u životu mladog mudraca. Ono što je ranije bilo vrijedno, sada je bilo potpuno beznačajno, a duhovne vrijednosti koje do tada nije primjećivao postale su jedini objekt pažnje. Školske studije, prijatelji i odnosi su izgubili značaj. Bio je potpuno ravnodušan prema svom okruženju. Krasila ga je humanost, poniznost, blagost i druge vrline. Izbjegavao je društvo i bilo mu je draže da sjedi sam, udubljen u meditaciju na Jastvo. Odlazio je do Minakši hrama svakoga dana doživljavajući ushićenje kada je stajao ispred kipova bogova i svetaca. Iz njegovih očiju tekli su potoci suza. Nova vizija je neprekidno bila uz njega. Život mu se u potpunosti preobrazio.

Venkataramanov stariji brat promatrao je tu veliku promjenu. Nekoliko puta ga je prekoračio zbog ravnodušnosti i yogičkog ponašanja. Šest nedjelja nakon velikog iskustva nastupila je kriza. Bio je 29. 08. 1896. godine. Učitelj engleskog je Venkataramana kaznio da prepíše tri puta lekciju iz gramatike zbog ravnodušnog ponašanja. Dječak je prepisao dva puta, a zatim se zaustavio, shvativši besmislenost i uzaludnost zadatka.

Odbacujući knjigu i bilježnicu, sjeo je, zatvorio oči i utonuo u meditaciju. Stariji brat, koji je sve to promatrao, došao je do njega i rekao mu: "Kakvu korist od svega ovoga ima netko tko je takav". Ovo je očigledno značilo prijekor Venkataramanovom čudljivom ponašanju, uključujući i omalovažavanje studija. Venkataraman nije ništa odgovorio. Priznao je sebi da nema koristi pretvarati se da studira kao da je onaj stari Venkataraman. Odlučio je da napusti dom. Zapamtio je da je postojalo mjesto gdje bi se uputio – Tiruvannamalai. Međutim, da je svoje namjere izrazio ukućanima, oni mu sigurno ne bi dozvolili da ode. Morao je da se posluži lukavstvom. Tog podneva je rekao bratu da ide u školu na dodatne časove. Zbog toga mu je brat rekao da uzme pet rupija iz kutije i da plati školarinu za studije. Venkataraman je sišao niz stepenice, a strina mu je poslužila ručak i dala mu pet rupija. Uzeo je atlas i otkrio da je najbliža željeznička stanica do Tiruvannamalaija bila Tindivanam. Zapravo, bio je to produženi ogranak do Tiruvannamalaija. Atlas je bio stari, tako da su ove oznake nedostajale. Računajući da će tri rupija biti dovoljno da kupi kartu za putovanje, Venkataraman je ostatak ostavio sa pismom na vidnom mjestu u kući, kako bi ga drugi pronašli i krenuo na put. Evo što je napisao u tom pismu:

"Ja sam krenuo u potragu za svojim Ocem slijedeći njegovu zapovijest. Ovo je krenulo na putovanje samo iz dobrih namjera. Zato, neka nitko ne pati zbog ovog čina, i neka se nimalo novca ne potroši u potrazi za ovim. Tvoja školarina nije plaćena. Ovdje su priložena 2 rupija."

Postojala je kletva bačena na Venkataramanovu porodicu; istina, to je zapravo bio blagoslov – da se jedan iz svake generacije posveti duhovnom životu. Ovo proročanstvo je dao čudesni asketa koji je, govorilo se, molio za milostinju u kući nekih Venkataramanovih predaka i bio odbijen. Stric je postao sannyašin, a također i Sundaram Ayer, stariji brat. Sada je bio red na Venkataramana, iako nitko nije mogao da predvidi da će se proročanstvo obistinuti na ovakav način. Blaženost i bestrasnost se uselila u Venkataramanovo srce i on je postao parivrajaka (*lutajući sannyašin*).

To je predstavljalo epsko putovanje na koje je Venkataraman pošao od Maduraija do Tiruvannamalaija. Oko podneva je napustio stričevu kuću, otpješačio do željezničke stanice koja je bila udaljena oko pola milje. Na sreću, vlak je toga dana kasnio; inače ne bi stigao na njega. Pogledao je vozni cjenovnik i otkrio da je putovanje III klasom do Tindivanama bilo 2 rupija i 13 anna. Kupio je kartu i zadržao kusur od 3 anne. Da je znao da je postojala željeznička pruga do Tiruvannamalaija i da je pogledao vozni red, vidio bi da je cijena karte iznosila točno 3 rupija. Kada je ušao u vlak, tiho je zauzeo svoje mjesto. Pridružio mu se jedan Maulvi koji je također putovao i započeo je razgovor sa Venkataramanom. Od njega je Venkataraman saznao da je postojao vozni red do Tiruvannamalaija i da ne mora ići do Tindivanama, već da može presjesti kod Villupurama. Ovo je bila korisna informacija. Bilo je predvečerje kada je vlak stigao do Tiručirapalija. Venkataraman je ogladnio; kupio je dvije kruške od seljaka za pola anne. Čudno da je njegova glad sa prvim zagrizom bila utoljena. Oko 3 ujutro, vlak je stigao u Villupuram. Venkataraman je izašao iz vlaka s namjerom da ostatak puta prepješači. U svitanje je otišao do grada da bi pronašao neku smjernicu za Tiruvannamalai. Ugledao je znak na kojem je pisalo "Mambalappattu". Ali, on nije znao da je to bilo mjesto na putu za Tiruvannamalai. Prije nego što je uložio trud da bi pronašao put kojim će krenuti, želio se okrijepiti, pošto je bio umoran i gladan. Otišao je do hotela i zamolio za hranu. Morao je čekati čak do podneva da bi hrana bila pripremljena. Poslije jela ponudio je 2 anne da plati. Vlasnik hotela ga je upitao koliko još ima novca. Kada mu je Venkataraman rekao da ima samo 2,5 anne, nije mu naplatio hranu. Tada se uputio prema željezničkoj stanici i, doznajući da je Mambalappattu mjesto na putu prema Tiruvannamalaiju, preostalim novcem je kupio kartu.

Poslije podne je stigao vlakom u Mambalappattu. Krenuo je pješice za Tiruvannamalai. Pješačio je oko 16 kilometara i već je bilo kasno. U blizini se nalazio hram Arayaninallur, sagrađen na ogromnoj stijeni. Otišao je do hrama, sačekao da mu otvore vrata, ušao i sjeo u glavni hol. Tu je imao viziju predivnog svijetla koje je obavijalo cijelo mjesto. To nije bilo fizičko svjetlo. Sjajalo je neko vrijeme a potom nestalo. Venkataraman je nastavio sjediti u stanju duboke meditacije, dok nije bio prenut od svećenika hrama koji su željeli zatvoriti hram i otići u obližnji hram na Kilur službu. Venkataraman ih je pratio, i dok je bio unutar hrama, utonuo je u samadhi. Po završetku službe, svećenici su se probudili, ali mu nisu dali nikakvu hranu. Hramski bubnjar koji je gledao grubo ponašanje svećenika, zamolio ih je da njegov dio hrane daju mladiću. Kada je Venkataraman zamolio za malo vode, uputili su ga na Šastrijevu kuću u blizini. Ušavši u njegov dom, onesvijestio se i pao na pod. Nekoliko minuta kasnije, kada se oporavio, ugledao je manju gomilu znatiželjnika. Popio je vode, pojeo nešto hrane, legao i zaspao. Probudivši se sljedećeg jutra, 31. 08. 1896. godine, na dan Gokulastami, proslavu Šri Krišninog rođenja, Venkataraman je nastavio svoje putovanje dugo pješačeći, izmoren. Htio je da, ako je moguće, vlakom nastavi put za Tiruvannamalai. Pomislio je da bi mogao zamijeniti par zlatnih naušnica koje je nosio da bi prikupio neophodan novac. Ali kako da to učini? Otišao je i stao pred kuću za koju se ispostavilo da pripada jednom Muthukrišna Bhagavataru. Upitao je Bhagavatara za hranu, a on ga je uputio kod svoje žene. Dobroj ženi je bili drago da primi mladog sadhua i da ga nahrani na blagorodni dan Šri Krišninog rođenja. Poslije ručka je otišao do Bhagavatara i rekao mu da želi da zamijeni svoje naušnice za četiri rupija kako bi mogao da završi svoje hodočašće. Naušnice su vrijedile oko 20 rupija, ali Venkataramanu nije bio potreban toliki novac. Bhagavatar je pogledao naušnice, dao traženi novac, zapisao mladićevu adresu i rekao mu da naušnice

može otkupiti kad god poželi. Pobožna žena je spakirala mladiću paket slatkiša za put. Venkataraman je, nastavivši svoje putovanje, poderao adresu koju mu je Bhagavatar dao i zaputio se ka željezničkoj stanici. Pošto do jutra nije bilo vlaka, proveo je noć na stanici. Ujutro, 1.9.1876. ušao je u vlak za Tiruvannamalai.

Putovanje je trajalo vrlo kratko. Požurio je do velikog hrama Arunaćalesvare. Kapija, kao i unutrašnjost oltara bila je otvorena, ali je hram bio potpuno prazan. Venkataraman je ušao u predvorje svetišta i stajavši pred svojim Ocem, Arunaćalesvarom, doživio je veliku ekstazu i neopisivu radost. Epsko putovanje se završilo. Brod je sigurno pristao u luku.

Ostatak od onoga što mi smatramo Ramaninim – kako ćemo ga od sada zvati – životom, proveden je u Tiruvannamalaiju. Ramana nije bio formalno iniciran u sannyasu. Kada je izašao iz hrama i zaputio se ulicama grada, neko ga je pozvao i upitao da li želi da mu odstrani suvišnu kosu. Spremno je pristao i poveden je do Ayyankulama gdje mu je brijač obrijao glavu. Tu, na stepenicama, bacio je u vodu preostali novac. Bacio je i paket sa slatkišima, kao i sveti konac koji je posjedovao. Kada se vraćao nazad u hram, čudio se zašto bi častio svoje tijelo luksuzom kupanja, kada ga je pljusak prethodno ljekovito namočio.

Prvo mjesto boravka u Tiruvannamalaiju bio je veliki hram. Nekoliko tjedana je boravio u dvorani sa tisuću stupova, ali je neprestano bio mučen od strane derana koji su ga gađali kamenjem dok je sjedio u meditaciji. Sklanjao se po skrovitim uglovima kao i u podzemni podrum poznat kao Patala-lingam. Neuznemiravan, uobičavao je da bez prestanka provodi dane u meditaciji. Nepokretan, sjedio je u samadhiju, nesvjestan tijela, čak ni bolnih ujeda insekata i crva. Zlobni dječaci su ponovo otkrili Mudračevo sklonište, ali ovoga puta su popustili u svojim namjerama. U to vrijeme je u Tiruvannamalaiju boravio stari swami po imenu Sešadri. Oni koji ga nisu poznavali, mislili su da je luđak. Ponekad je štutio mladog swamija i udaljavo bezobzirne dječake. Na kraju su Ramanu iz jame odveli obožavatelji a da on nije bio svjestan toga i prebacili ga u blizinu oltara Subrahmanya-e. Od tada su se uvijek smjenjivali oni koji su se brinuli o Maharšiju. Mjesto boravka je moralo često da se mijenja. Maharši je živio u različitim vrtovima i baščama. Sve to vrijeme, Swami je bio u neprekidnoj šutnji, ne zbog zavjeta, već zbog toga što nije imao potrebu da govori. Povremeno su mu čitani tekstovi kao što su "Vašištom" i "Kaivalyanavanitam". Nakon nepunih šest mjeseci boravka u Tiruvannamalaiju, Ramana je, na srdačan poziv čuvara Tambiranswamija, ponovo promijenio prebivalište preselivši se u Gurumurtam. Kako su dani prolazili, Ramanina slava se širila; povećavao se broj hodočasnika, pa čak i turista. Posle godinu dana provedenih u Gurumurtamu, Maharši, koji je u okolini bio poznat kao Brahmana-Swami, preselio se u susjedni voćnjak mangoa. To je bilo mjesto gdje ga je otkrio jedan od njegovih rođaka – Nelliappa Ayer. On je bio drugostupanjski branitelj u Manamaduraiju. Čuvši od prijatelja da je Venkataraman sada duboko poštovan sadhu u Tiruvannamalaiju, riješio je da ga posjeti. Dao je sve od sebe da Ramanu povede u Manamadurai, ali mladi Mudrac nije odgovarao. Nije pokazao nikakav znak zanimanja za posjetioca. Tako se Nelliappa vratio razočaran.

Otkrivši mjesto Ramaninog prebivališta, u Tiruvannamalai se zaputila i njegova majka u pratnji starijeg sina. Ramana je tada živio u Pavalakkunruu, jednom od istočnih obronaka Arunaćale. Sa suzama u očima preklinjala je Ramanu da krene s njom, ali za Mudraca nije bilo povratka. Ništa ga nije dotaklo – čak ni njene suze. Ostao tih i nepokretan. Poklonik koji je promatrao borbu majke već nekoliko dana, zamolio je Ramanu da napiše bar nekoliko riječi. Mudrac je napisao na komadiću papira u bezličnom obliku sljedeće:

"Onaj koji određuje, upravlja sudbinom duša u skladu sa njihovom prarabdom karmom. Ono što je predodređeno da se ne dogodi; neće se ni dogoditi, ma koliko pokušavali. A ono što je predodređeno da se dogodi, dogodit će se, ma što činili da to spriječimo. Ovo je sigurno. Najbolje je zato, ostati u tišini."

Razočarana, teška srca, majka se vraća u Manamadurai. Neko vrijeme poslije ovog događaja Ramana odlazi na brijeg Arunaćalu i nastanjuje se u pećini nazvanoj Virupakša po svecu koji je tu nekada boravio i bio sahranjen. Ovdje je također dolazila rijeka ljudi a među njima je bila i nekolicina najranijih tragalaca. Ovi učenici su mu običavali postavljati pitanja koja su se ticala duhovnih iskustava ili su donosili svete spise da bi im Mudrac razjašnjavao neke dijelove. Ramana je ponekad zapisivao i objašnjavao svoje odgovore. Jedna od knjiga koja mu je bila donešena u tom periodu bila je Šankarina Vivekaćudamani, koju je kasnije prepjevao na tamilski jezik. Mudraca je također posjećivao i nepismen narod tražeći utjehu i duhovno vodstvo. Jedna od njih bila je Ekamal (Echammal), koja je, izgubivši muža, sina i kćerku bila neutješna, dok je sudbina nije dovela do Ramane Maharšija. Posjećivala je Swamija svakoga dana i donosila hranu Njemu, kao i svima koji su živjeli u pećini.

1903. godine je u Tiruvannamalai došao veliki sanskrtski učenjak Ganapati Šastri, također poznat kao Ganapati Muni. Taj nadimak je dobio zbog žustrine kojom je pripovijedao. Imao je titulu Kavaya-Kantha (dosl. "onaj koji je pjesništvo posjedovao u grlu") i njegovi učenici su mu se obraćali sa nayana (otac). Obožavao je Veliku Majku. Posjetio je Maharšija u spilji Virupakša nekoliko puta. Jednom, 1907. godine bio je opterećen sumnjama

koje su se odnosile na njegov duhovni napredak. Popeo se na brdo i vidjevši Ramanu kako sam sjedi u pećini, obratio mu se riječima:

"Sve što se treba pročitati, ja sam pročitao, čak i Vedanta Šastru sam potpuno razumio. Izvodio sam japu svim svojim srcem, pa ipak, sve do sada nisam razumio što je tapas. Zato sam potražio utočište kod tvojih stopala. Molim te, rasvijetli mi prirodu tapasa." Swami je okrenuo svoj mirni pogled ka njemu nekih 15 minuta, a onda odgovorio: "Ako čovjek promatra odakle se rađa misao "ja", um se apsorpira u To; kada se ponavlja mantra, ako čovjek promatra Izvor iz koga nastaje zvuk mantre, um se apsorpira u tome; to je tapas." Učenjaku su ove riječi došle kao spas. Osjetio je kako ga obuzima duboka zahvalnost i milost prema Mudracu. On je bio taj koji je proglasio Ramanu Maharšijem i Bhagavanom. U čast Mudraca, sastavio je himne na sanskrtu, a također napisao i Ramana-Gitu objašnjavajući Njegovo učenje.

Ramanina majka, Alagamal, je, pošto se vratila u Madurai, izgubila svog najstarijeg sina. Dvije godine kasnije, njen najmlađi sin, Nagasundaram je samo nakratko došao u posjetu Tiruvannamalaiju. Ona je navratila jednom, za vrijeme svog hodočašća u Varanasiju, kao i jednom za vrijeme posjete Tirupatiju. Tom prilikom se razboljela i nekoliko nedjelja patila, sa simptomima tifusa. Ramana je pokazao veliku brižnost, njegujući je. Čak je sastavio i himnu na tamilskom preklinjući Gospoda Arunačalu da je izliječi. Prvi stih himne glasi ovako: "O, Lijeku u obličju Brijega, što si se uzdigao da izliječiš bolest svih rođenja koja se nižu poput talasa! O, Gospode! Tvoja je dužnost da spasiš moju majku, koja jedino Tvoje stope smatra svojim utočištem, izlječenjem njene groznice." Također se molio da njegovoj majci bude dozvoljena božanska vizija i da bude oslobođena od delirijuma svjetovnog života. Nepotrebno je reći da su obje molitve bile uslišene. Alagamal se oporavila i otišla u Manamadurai. Ali nedugo zatim, vratila se u Tiruvannamalai u pratnji najmlađeg sina kojem je žena umrla pri porođaju ostavivši malog dječaka. Početkom 1916. godine majka je odlučila da ostatak života provede pored sina. Ubrzo nakon majčinog dolaska, Ramana se preselio iz Virupakša pećine u Skandašramam, malo više uz brdo. Majka je na sebe preuzela upravu nad kuhinjom ašrama. Također je primila učenje kroz intenzivan duhovni život. Nagasundaram je također postao sannyasin. Promijenio je ime u Niranjanananda. Među Ramaninim poklonicima postao je popularan kao Ćinnaswami (mlađi swami). Ramanina majka se 1920. god. ozbiljno razboljela. Bila je savladana potpunom slabošću. Ramana ju je njegovao s pažnjom i naklonošću, provodeći besane noći kraj njene postelje. Kraj je došao 19. maja 1922. godine, na dan Bahulanavami, u mjesecu Vaisakha. Majčino tijelo je sahranjeno na najjužnijoj točki tog predjela. Pri ceremoniji, Ramana je stajao sa strane, promatrajući u tišini. Redovno je posjećivao grobnicu, a nakon šest mjeseci se tu i nastanio u novom ašramu kojeg je saziđao njegov brat. Kasnije je izjavio da to nije bilo po njegovoj želji, već kao izraz Božanskog služenja. Tu je osnovan Ramanašram. Hram se uzdizao iznad groba. Bio je posvećen 1949. godine. Kako su prolazile godine, ašram je rastao, i ljudi su, ne samo iz Indije, već i sa svih kontinenata dolazili da vide Mudraca i da od njega dobiju pomoć u svojim duhovnim težnjama.

Ramanin prvi zapadni posvećenik bio je F. H. Humphrys. On je došao u Indiju 1911. godine na policijsku službu u Veloru. Predan prakticanju okultizma, bio je u potrazi za Mahatmom. Preko Ganapati Šastrija je doveden do Ramane. Englez je bio impresioniran. Pišući o svojoj prvoj posjeti Mudracu u "International Psychic Gazette" on je izjavio: "Stigavši do spilje, sjeli smo ispred njega, kraj njegovih stopala u tišini. Sjedili smo tako dugo vremena i osjećao sam se krajnje uzvišeno. Pola sata sam gledao u Maharšijeve oči koje nikada nisu mijenjale izraz duboke kontemplacije... Mogao sam samo osjetiti da njegovo tijelo nije čovječje: ono je instrument Boga, prosto jedan sjedeći nepokretan lež, iz kojeg Bog strašno zrači. Moji osjećaji su bila neopisivi." Hamfrizove ideje o duhovnosti su se izmijenile zahvaljujući čestim kontaktima sa Ramanom. Ponavljao je svoje posjete Mudracu. Svoje doživljaje je opisao u pismima prijatelju u Engleskoj koja su objavljivana u "International Psychic gazette" U jednom je napisao: "Ne može se ništa divnije zamisliti od njegovog osmijeha", zatim: "Čudno je kakvu promjenu donosi samo bivanje u Njegovom prisustvu!"

Nisu samo dobri ljudi dolazili u ašram. Ponekad su se pojavljivali loši; čak i loši sadhui. 1924. god. lopovi su čak dva puta provaljivali u ašram u potrazi za plijenom. Drugi put su čak fizički napali Maharšija, otkrivši da je bilo vrlo malo toga za ukrasti. Kada je jedan od posvećenika zatražio Mudračevu dozvolu da kazni lopove, Mudrac mu je zabranio govoreći: "Oni imaju svoju dharmu, mi imamo svoju. Mi to trebamo podnositi i uzdržavati se. Ne treba dopustiti miješanje s njima." Kada ga je jedan od lopova udario u lijevo bedro, Maharši mu je rekao: "Ako nisi zadovoljan, možeš udariti i desno." Pošto su lopovi otišli, posvećenik se zabrinuto raspitivao za eventualne povrede. Mudrac je primijetio: "Dobio sam nešto puje" praveći igru riječi, jer ta riječ označava "obožavanje" ali i "udarce."

Atmosfera ahimse i ljubavi koja je okruživala Mudraca i njegovu okolinu učinila je da se životinje i ptice sprijatelje sa njim. Prema njima je pokazivao isto onoliko razumijevanja koliko i prema ljudima koji su dolazili. Kada bi im se obraćao, koristio bi termine "on", "ona", a ne "to". Ptice i vjeverice su oko njega napravile svoja gnijezda. Krave, psi i majmuni našli su sklonište u ašramu. Svi su se oni ponašali vrlo inteligentno – a posebno krava Lakšmi. Maharši ih je intuitivno vrlo dobro poznao. Postarao se da dobiju dovoljno hrane i da im bude

dobro. Kada bi životinja umrla, tijelo bi joj bilo sahranjeno u skladu sa ceremonijom. Život u ašramu je protjecao skladno. Kako je prolazilo vrijeme, dolazilo je sve više posjetitelja. Neki od njih su dolazili nakratko, a neki su ostajali na duži period. Dimenzije ašrama su se povećale, novi elementi i odjeljenja su dodati – dom za stoku, škola za studije Veda, odjeljenje za publikacije, majčin hram s regularnim obožavanjem. Ramana je najveći dio vremena provodio sjedeći u dvorani koja je napravljena da bi svjedočila događanjima. Maharši nije bio neaktivan. Neprestano je izrađivao i krpao tanjure od (*palminog*) lišća, čistio povrće, čitao različite materijale iz tiska, novina i knjiga, diktirao odgovore na dobivena pisma itd., ali je bilo prilično očigledno da je bio izvan svega. Često je pozivan da posjeti različita mjesta, ali iz Tiruvannamalaija nikada nije otišao, a kasnijih godina ni iz ašrama. Veći dio dana ljudi su sjedili pred Njim. Obično u tišini. Ponekad bi neko postavio pitanje i Maharši bi odgovorio. Bilo je veliko iskustvo sjediti ispred Njega i gledati Njegove blistave oči. Mnogi su doživjeli pravo zaustavljanje vremena, neopisiv mir i tišinu.

Zlatni jubilej Ramaninog dolaska u Tiruvannamalai je bio proslavljen 1946. god. Godine 1947. Maharšijevo zdravstveno stanje se naglo pogoršalo. Još nije imao 70 godina, a izgledao je mnogo starije. Do kraja 1948. pojavio se mali čvorić ispod lakta lijeve ruke. Pošto se povećao, glavni doktor ašrama ga je odstranio. Ali u roku od mjesec dana ponovo se pojavio. Pozvani su kirurzi iz Madrasa i izvršena je operacija. Rana nije zarasla i tumor se opet pojavio. U daljem ispitivanju izvedena je dijagnoza bolesti – sarkom. Liječnici su savjetovali da amputiraju ruku iznad zaraženog dijela, ali Ramana je odgovorio sa osmijehom: "Nema potrebe za panikom. Tijelo je samo po sebi bolest. Dozvolimo mu da doživi svoj prirodan kraj. Zašto ga sakatiti? Jednostavno održavanje zaraženog dijela bit će dovoljno." Bile su nužne još dvije operacije, ali se tumor opet pojavio. Isprobani su pučki/tradicionalni sustavi medicine kao i homeopatija. Ovakav tretman nije donio poboljšanje. Mudrac je bio prilično neuzrujan, i nadmoćno ravnodušan prema patnji. Sjedio je kao svjedok koji promatra kako bolest uništava tijelo, ali su Njegove oči blistale kao i uvijek, a Njegova milost isticala prema svim bićima. Ljudi su dolazili u velikom broju. Ramana je insistirao da svi podjednako dobiju daršan. Poklonici su smatrali da bi se Mudrac trebao izliječiti pomoću božanskih moći. Neki su vjerovali da su direktno imali koristi od takvih moći, koje su pripisivali Ramani. Maharši je suosjećao u njihovoj patnji, trudeći se da im ugodi, podsjećajući ih na istinu da Bhagavan nije fizičko tijelo: "Oni smatraju da je Bhagavan ovo tijelo i pripisuju mu patnju. Kakva šteta! Razočarani su na pomisao da će ih Bhagavan napustiti i otići od njih – gdje on može otići, i kako?"

Kraj u fizičkom obličju je nastupio 14. travnja 1950. god. Te večeri Mudrac je davao daršan pristiglim poklonicima. Svi u ašramu su znali da se bliži kraj. Sjedili su i pjevali Ramaninu himnu Arunačali sa refrenom "Arunačala-Šiva". Mudrac je zamolio učenike da ga pridignu da sjedne, otvorivši nakratko svoje svijetle i dražesne oči. Osmjehnuo se; suze blaženstva su se skotrljale iz vanjskih uglova Njegovih očiju. U 20:47 sati disanje je stalo. Nije bilo borbe, grča, nikakvog znaka smrti. U tom trenutku jedna kometa se lagano kretala preko neba i dosegnuvši vrh svetog brijega Arunačale, nestala iza njega.

Ramana Maharši je rijetko pisao; i to malo u prozi ili stihu bilo je pisano da udovolji posebnim zahtjevima svojih poklonika. Jednom je izjavio: "Nekako, nikada mi nije padalo na pamet da napišem knjigu ili da pišem pjesme. Sve pjesme koje sam napisao bile su nečiji zahtjev, a u vezi sa nekim posebnim događajem." Najznačajnije od njegovih djela je "Četrdeset Stihova o Postojanju". U Upadeši Saram, iskazao je suštinu Vedante. Sastavio je "Pet Himni Arunačali". Neke od Šankarinih radova "Vivekačudamani" i "Atma-bodha" je preveo na tamilski jezik. Veći dio radova je na tamilskom, ali je također pisao na Sanskrtu, Telugu jeziku i Malayam.

Filozofija Śri Ramane – koja je identična filozofiji Advaita Vedante, ima za cilj Samoostvarenje. Suština filozofije je ispitivanje prirode Jastva, sadržaja pojma "ja". Uobičajena sfera "ja" varira i pokriva veliki broj faktora/čimbenika. Ali ovi faktori nisu stvarno "ja". Na primjer, govorimo o fizičkom tijelu kao "ja"; kažemo: "Ja sam debeo", "Ja sam mršav" itd. Neće dugo proći do otkrića da je ovo pogrešno. Tijelo samo po sebi ne može reći "ja", zato što je inertno. Čak i neuk čovjek potpuno razumije značenje izraza "moje tijelo". Nije lako, međutim, razriješiti pogrešno poistovjećenje "ja" s egom (ahamkarom). Zbog toga što je um koji ispituje zapravo ego, i s ciljem da se ukloni pogrešno poistovjećenje, on mora donijeti smrtnu presudu samom sebi. Ovo je nesumnjivo jednostavno. Ponuditi svoj ego vatri mudrosti, najveći je vid žrtvovanja.

Razlučivanje Jastva od ega, rekli smo, nije lako. Međutim, nije nemoguće. Svatko od nas to može dostići, ako se zadubimo u smisao iskustva dubokog sna. U dubokom snu "mi jesmo", iako je ego nestao. Ego tamo ne funkcionira. Ipak, postoji "ja" koje svjedoči odsutnost ega, kao i objekata. Ako "ja" u snu ne postoji, čovjek se ne bi sjetio pri buđenju iz svog iskustva sna i ne bi rekao: "Sretno sam spavao. Nisam ništa znao". Mi onda posjedujemo dva "ja" – lažno "ja" koje je ego i istinsko "ja" koje je Jastvo. Poistovjećenje "ja" sa egom je tako jako, da rijetko vidimo ego bez svoje maske. Mnogo češće, sva naša relativna iskustva okreću se oko osovine ega. Buđenjem iz sna, budi se ego, a time i čitav svijet. Ego, zato, izgleda tako važan i čini se da ga je nemoguće napasti.

Ali, on je zapravo kula od karata. Kada jednom počne proces samoispitivanja, ona će se polako rušiti i raspadati. Da bi se slijedilo samoispitivanje, neophodan je oštar um – mnogo oštiri od onog koji je neophodan za otkrivanje misterije materije. Istina se može vidjeti jednousmjerenim intelektom (drišyate tu agraya buddhya). Istina je da će čak i intelekt morati nestati prije nego konačna mudrost osvane. Ali do tada, on mora ispitivati – i to neumorno. Mudrost, naravno, nije za lijene!

Istraživanje "Tko sam Ja" se ne smije shvatiti kao mentalni napor kojim bi se razumjela priroda uma. Njegova glavna svrha je da "usmjeri cjelokupni um prema svom izvoru". Izvor lažnog "ja" je Jastvo. Čovjek se u samoispitivanju sudara s mentalnom bujicom umjesto da joj se prepušta, i konačno, transcendira sferu mentalnih promjena. Kada se pseudo-"ja" proprati do svog izvora, ono nestaje. Tada zasja Jastvo u svojoj veličanstvenoj ljepoti čije blistanje se naziva ostvarenje i oslobođenje.

Prestanak, odnosno neprestanak postojanja tijela nema nikakve veze sa oslobođenjem. Tijelo može nastaviti postojati i svijet se može i dalje pojavljivati, kao u slučaju Maharšija. To uopće ne dotiče Jastvo koje se ostvarilo. Uistinu, za njega ne postoji ni tijelo ni svijet; postoji samo Jastvo; vječno Postojanje (sat), Inteligencija (čit), nenarušivo Blaženstvo (ananda). Takvo iskustvo nam nije potpuno strano. Posjedujemo ga u snu, gdje nismo svjesni ni vanjskog svijeta stvari, ni unutrašnjeg svijeta snova. Ali to iskustvo leži zaklonjeno neznanjem. Iz tog razloga se vraćamo fantazijama snova i svijetu u budnosti. Nepovrat u dualnost je moguć tek kada se neznanje ukloni. Cilj Vedante je da se ovo učini mogućim. Da nadahne nadom čak i najniže od nas, i da nas izbavi iz Močvara Očaja, vrhovni je značaj tako živopisnih primjera kao što je Maharši.

Napomena: Yoga Centar održava Intenzivne Prosvjetljenja te tako zainteresiranima daje mogućnost da nauče praksu samoistraživanja tj. samootkrivanja vlastite istinske prirode odnosno bezmisaonu kontemplaciju na "Tko sam ja?"